

RILSA

NEWSLETTER

Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i. (RILSA), je veřejná výzkumná instituce zřízená Ministerstvem práce a sociálních věcí. Zaměřuje se na základní a aplikovaný výzkum a na navazující odbornou činnost v oblastech trhu práce, sociální a rodinné politiky, sociálního začleňování, dávkových systémů, pracovněprávních vztahů a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně ergonomie a prevence pracovních rizik. Výsledky této činnosti jsou využívány veřejnou správou pro tvorbu, hodnocení a interpretaci veřejných politik. Součástí činnosti RILSA jsou také navazující odborné a specializované aktivity, včetně vzdělávání, zkušebnictví a certifikace.

Úvodní slovo

Vážení čtenáři,
v tomto newsletteru vám přinášíme přehled aktuálního dění v institutu a představujeme témata, na kterých pracujeme – od proměn trhu práce a sociální a rodinné politiky až po bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Zaměřujeme se na otázky, které mají přímý dopad na praxi a tvorbu veřejných politik.

Cílem je, aby výsledky této práce nacházely uplatnění při přípravě legislativy, rozhodování veřejné správy i v každodenní praxi institucí a zaměstnavatelů.

Newsletter bude vycházet čtyřikrát ročně.

Tým RILSA

 newsletter@rilsa.cz

● Platformová práce v Česku: příležitost, ne hrozba

V Poslanecké sněmovně se konal seminář *Platformová práce v Česku: příležitost, ne hrozba* za účasti expertů z našeho institutu. Hlavními tématy byly platformová práce, pracovní podmínky kurýrů v doručovacích službách a implementace nové evropské směrnice.

[Čtěte více](#)

Delegace jihokorejských odborů

Naši experti seznámili delegaci zástupců jihokorejských odborových organizací jednak s činností instituce, jednak s proměnami české ekonomiky, pracovního trhu a odborových organizací, a to s přihlédnutím k mezinárodnímu kontextu a trendům.

[Čtěte více](#)

VYBRANÉ AKTUALITY

● Dobrovolně bezdětní

U příležitosti uvedení dokumentu České televize *Dobrovolně bezdětní* hovořila 21. ledna v ranním pásmu ČT Studio 6 o fenoménu bezdětnosti socioložka Sylva Höhne z Oddělení rodinné politiky.

[Čtěte více](#)

● Věková diskriminace na trhu práce

Policy brief přinesl zajímavá zjištění ohledně věkové diskriminace (ageismu) na českém pracovním trhu. Podle autora, sociologa Jiřího Vyhlídala z výzkumného Oddělení trhu práce, mohou výsledky z období pandemie covidu-19, kdy pracovní trh nabízel méně příležitostí, vhodně ilustrovat preference zaměstnavatelů a projevy diskriminace.

[Čtěte více](#)

● Rizika spojená s implementací zákona o podpoře bydlení

Policy paper Zvažování rizik spojených s implementací zákona o podpoře bydlení pro výkon sociální práce na obecních úřadech se zaměřuje na některá rizika implementace tohoto zákona na obcích s rozšířenou působností.

[Čtěte více](#)

● Raná fáze implementace zákona o podpoře bydlení z perspektivy krajských úřadů

Tento policy paper se zaměřuje na identifikaci hlavních bariér, které mohou ovlivnit funkčnost nově budovaného systému podpory bydlení.

[Čtěte více](#)

● Začátkem roku 2026 byl vydán článek Mgr. Petra Holpucha Potřeba sociální pomoci a rozsah vybraných problémů mezi domácnostmi v komerčních ubytovnách v časopise *Sociální práce*. Text popisuje rozsah potřeb a problémů ve vybraných oblastech mezi domácnostmi, které dlouhodobě přebývají v komerčních ubytovnách.

● Doc. Robin Maialeh byl zvolen členem redakční rady časopisu The Economic and Labour Relations Review.

Spotlight o stárnutí a proměnách společnosti

Socioložka Lucie Vidovičová vystoupila v podcastu *Spotlight* k tématu stárnutí a změn, které demografický vývoj přináší nejen české společnosti, ale i v celosvětovém měřítku.

[Poslechněte si](#)

BOZP v provozech druhého života výrobků

Stárnoucí profesionální řidiči 21. století

Psychosociální zátěž a podpora duševního zdraví na pracovišti

Podcast se věnuje tomu, jak cirkulární ekonomika přináší do provozů nové a různorodé pracovní rizikové kombinace, což vyžaduje průběžné úpravy metodik i sdílení dobré praxe pro udržení nízké úrazovosti.

Podcast shrnuje, že stárnutí řidičů mění jejich reakce i fyzickou kondici, a proto nová metodika doporučuje individuální přístup, prevenci, ergonomická vylepšení i sledování únavy, aby firmy udržely zkušené pracovníky navzdory globálnímu nedostatku řidičů.

Podcast se zabývá tím, jak rychlé změny v digitalizaci a organizaci práce zvyšují psychosociální zátěž zaměstnanců a proč firmy potřebují systematicky pracovat s prevencí, měřeními rizik i podporou duševního zdraví, aby udržely stabilní a zdravou pracovní sílu.

NEJEN O BOZP

Časopis Fórum sociální politiky

Fórum sociální politiky je online recenzovaný odborný časopis vydávaný RILSA. Časopis se zaměřuje na sociální problematiku a trh práce v nejširším vymezení, zejména na sociální politiku, sociální služby, systém státní sociální podpory a hmotné nouze, rodinu, sociálně-právní ochranu dětí, pojistné systémy, příjmovou a mzdovou politiku, zaměstnanost, migraci, integraci cizinců, sociální dialog a kolektivní vyjednávání, pracovní podmínky a na další příbuzná témata. První letošní číslo zahajuje již 20. ročník vydávání FSP.

<https://www.rilsa.cz/casopis-fsp>

JOSRA

Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti (Journal of Safety Research and Applications, JOSRA) je online recenzovaný odborný časopisem pro oblast výzkumu, vývoje a aplikací v oblasti BOZP a souvisejících oborech v České republice.

Časopis JOSRA vychází od roku 2008 a spolu s jednotlivými vydáními najdete na stránkách i seznam volně dostupných časopisů a informační produkty oborové knihovny.

<https://www.josra.cz>

VÝZKUMNÁ ČINNOST

31

národních projektů

3

mezinárodní
projekty

9

nově zahájených
projektů (2026)

7

ukončených
projektů (2025)

Projekty zahájené v roce 2026

- **Zkušenosti osob bez střechy s přístupem ke zdravotní péči v ČR**

Výzkumná aktivita se soustředí na zkušenosti osob bez střechy s dostupností zdravotní péče v ČR v situacích, kdy ji ony samy potřebují. Důraz je kladen na popis bariér, s nimiž se tato skupina osob po vzniku potřeby čerpat zdravotní péči setkává. Sledována bude také jejich spokojenost s kvalitou a efektivitou péče, která jim byla v minulosti poskytnuta. Na kontakt se systémem zdravotní péče bude při analýze nahlíženo jako na příležitost k poskytnutí podpory pro řešení bytové nouze. Výstupy projektu pomohou porozumět úloze služby „Street medicine“ v českých podmínkách ve smyslu specifikace úkolů a úkonů, v nichž je standardním systémem zdravotní péče nahraditelná obtížně, či dokonce vůbec.

[Více o projektu](#)

- **Přiměřenost minimální mzdy a socioekonomická situace domácností v ČR**

Hlavním cílem projektu je vytvořit komplexní analytický rámec pro hodnocení přiměřenosti minimální mzdy v České republice, který umožní evidence-based rozhodování o valorizaci minimální mzdy na národní úrovni. K tomu využije nový datový zdroj z jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele (JMZH) a inovativní propojení dat o pracovních příjmech s daty o domácnostech a jejich sociálních transferech.

[Více o projektu](#)

- **Metodologická validace a implementační model měření kvality pracovního života na úrovni organizací**

Výzkum se zaměřuje na metodologickou validaci a praktickou implementaci měření kvality pracovního života na úrovni organizací. Jeho cílem je vytvořit ucelený teoretický a metodologický rámec pro pravidelný, anonymní a efektivní sběr dat o pracovní pohodě zaměstnanců, doplněný o automatizovanou analýzu a tvorbu personalizovaných doporučení pro zaměstnance i zaměstnavatele.

[Více o projektu](#)

- **Pracovní úrazovost a dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ze strany osob samostatně výdělečně činných**

Projekt je zaměřen na problematiku BOZP u osob samostatně výdělečně činných. Byl připraven na základě podnětů Státního úřadu inspekce práce, kterému jsou podřízeny oblastní inspektoráty práce vykonávající mimo jiné i kontrolu dodržování povinností na úseku BOZP.

[Více o projektu](#)

● Elektromobilita z pohledu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Cílem projektu, připraveného na základě podnětů Státního úřadu inspekce práce, je najít odpověď na to, jak jsou zaměstnavatelé a jejich zaměstnanci připraveni na nárůst elektromobilů v jejich vozovém parku, jak se tento nárůst bude projevovat v oblasti BOZP a co by pomohlo při zajišťování BOZP v souvislosti s nárůstem počtu elektromobilů u zaměstnavatelů.

[Více o projektu](#)

● Age management a ageismus v Česku a v evropském kontextu

Tento projekt zkoumá, do jaké míry čeští zaměstnavatelé uplatňují age management a zavádějí opatření zaměřená na prevenci ageismu, tedy věkové diskriminace, přičemž se soustředí i na konkrétní podoby, jakých tyto praktiky v organizačním prostředí nabývají. Dále analyzuje faktory, které zavádění principů age managementu a opatření proti ageismu usnadňují, nebo naopak brzdí. Projekt současně identifikuje bariéry, s nimiž se při uplatňování opatření setkávají různé typy zaměstnavatelů, stejně jako formy podpory, které zaměstnavatelé v této oblasti potřebují.

[Více o projektu](#)

● Přechody starších pracovníků z nezaměstnanosti a role aktivní politiky nezaměstnanosti

Výzkum se zabývá realitou a možnostmi podpory zaměstnatelnosti a zaměstnanosti starších uchazečů o zaměstnání. V mezinárodním srovnání je situace v Česku taková, že tito uchazeči mimořádně často odcházejí mimo trh práce. Cílem projektu je přinést zjištění o situaci starších uchazečů, o různých faktorech, jež tuto situaci ovlivňují, a o podpůrných mechanismech, které mohou starší pracovníci využívat (rodinných, občanských, institucionálních).

[Více o projektu](#)

● Predikce socioekonomických nerovností, zadlužení a materiální deprivace seniorů – mikrosimulační přístup

Výzkumníci v tomto projektu reagují na demografické stárnutí a jeho dopady na socioekonomickou situaci seniorů v České republice. Jejich cílem je vyvinout dynamický mikrosimulační model, který umožní predikovat vývoj nerovností, materiální deprivace a zadlužení seniorů v dlouhodobém horizontu. Projekt analyzuje nejen samotné postavení seniorů, ale také nepřímé dopady na rodiny, zejména prostřednictvím finanční podpory starších členů domácnosti. Zvláštní důraz je kladen na rozdíly mezi městskými a venkovskými oblastmi a na identifikaci nejvíce ohrožených skupin.

[Více o projektu](#)

● Analýza percepce populace v předdůchodovém věku ohledně parametrů důchodového systému – komparace očekávání a reality

Projekt se zaměřuje na to, jak jsou vnímané osoby v předdůchodovém věku z hlediska důchodového systému a na nesoulad mezi plánovaným a skutečným odchodem z trhu práce do starobního důchodu. Hlavním cílem je popsat a kvantifikovat rozdíly mezi očekávaným a reálným načasováním odchodů, identifikovat jejich příčiny a zmapovat, u kterých skupin jsou tyto rozdíly nejvýraznější, včetně mezinárodního srovnání.

[Více o projektu](#)

Pokračující projekty

Fenomén EAN (týrání, zneužívání a špatného zacházení se seniory) v kontextu sociálních služeb v ČR: inovace v detekci, prevenci a péči

Monitoring industriálních vztahů, pracovních a životních podmínek

VEIC II – Výzkum a evaluace integrace cizinců z třetích zemí

Historické napětí mezi mezinárodním obchodem a vnitrostátním zdaněním: Výzva pro dnešní Evropu

Život ve stáří II.

Kvalita pracovního života: Pracovní pohoda

Komplexní výzkum v oblasti ochrany práv dětí

Datová podpora tvorby a monitoringu seniorské politiky zejména s ohledem na dynamické společenské změny a energo-krizi

Současná česká rodina a podpora jejích funkcí

Nástroje adaptace společnosti na stárnutí obyvatelstva s důrazem na gender

Analýza fungování Ergodiagnostických center (EDC), revize procesů a aktualizace metodiky standardů ergodiagnostiky

Prevence rizik a školení BOZP prostřednictvím virtuální reality

Postavení OSVČ na trhu práce

Long covid, pracovní schopnost a možnost návratu pacientů na trh práce

Analýza sociálně ekonomického prostředí z hlediska priorit rodinné politiky a testování dopadů z hlediska makroekonomického vývoje národního hospodářství i z hlediska dopadů na modelové typy rodin v jejich životním cyklu pomocí matematického modelu s využitím MS Excel a systému GAMS

Způsob ochrany před bakteriálními a virovými nákazami ve školství a sociálních službách aneb ochrana pedagogických a nepedagogických pracovníků, ochrana dětských skupin před biologickými agens

Ergonomická řešení a digitální ergonomické nástroje k udržení a optimalizaci zdravotního stavu, výkonnosti a bezpečnosti u starších pracovníků

Vyhodnocení nákladovosti možných modelů odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání v ČR s důrazem na veřejný zájem řádného odškodnění poškozených zaměstnanců

Zpráva o rodině 2026

Aktuální otázky makroekonomického prostředí a metodologické aspekty základního výzkumu II

Měření nanočástic a vyhodnocení naměřených hodnot z pohledu rizika a doporučených opatření

Vyhodnocení implementace a vybraných dopadů zavádění Zákona o podpoře bydlení do praxe

Mechanické a tepelné narušení elektrochemických dějů v moderních bateriích a kapacítorech: analýza dopadů na bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Identifikace hlavních bariér využívání zákonných alternativ omezení svéprávnosti

Dopady cíleného programu podpory zaměstnanosti Antivirus

Projekty ukončené v roce 2025

Postavení zaměstnanců na českém trhu práce a opatření na podporu kolektivního vyjednávání

Budoucí dostupnost, kapacita a potřebnost sociálních služeb a jejich financování

Možnosti řízení rizik na úseku BOZP v oblasti silniční nákladní dopravy u řidičů jako reakce na sociodemografické změny.

Důvody a kontext úspěchu či selhání v životní trajektorii osob bez domova ve vztahu k řešení jejich situace v bydlení

Body zlomu v nepojistných dávkových systémech

Předávání informací v oblasti BOZP, krizového řízení a ochrany obyvatelstva pro širokou veřejnost prostřednictvím technologických trendů

Vliv cirkulární ekonomiky na pracovní prostředí s ohledem na BOZP

DALŠÍ ČINNOST

RILSA vedle své výzkumné činnosti významně přispívá také k realizaci nevýzkumných potřeb pro Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo životního prostředí.

V 1. čtvrtletí 2026 pokračovala realizace pěti nevýzkumných potřeb pro MPSV – tři pro Sekci zaměstnanosti a dva pro Sekci sociálního pojištění a nepojistných dávek. Tyto aktivity přímo podporují fungování klíčových oblastí veřejné správy.

- **Zajištění národního informačního systému BOZP**

- **Indikátor úrovně BOZP v ČR – vyhodnocení pracovní úrazovosti**
- **Specifikace výkonnostních indikátorů v oblasti bezpečnosti pracovního prostředí při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami**
- **Interaktivní webová aplikace mikrosimulačního modelu**
- **Revize věcné náplně a konstrukce životního a existenčního minima**

Současně probíhala příprava šesti nových nevýzkumných potřeb MPSV, které reagují na aktuální priority vycházející z Národní politiky BOZP a jejího akčního programu. RILSA tak aktivně přispívá k naplňování strategických cílů v oblasti BOZP.

- **Systém financování preventivních opatření v oblasti BOZP a hodnocení jeho efektivnosti v návaznosti na cíle Národní politiky BOZP**
- **Revize současné právní úpravy v oblasti BOZP**
- **Harmonizace českého seznamu nemocí z povolání s evropskými standardy a vývoj národní diagnostiky**
- **Pilotní programy prevence v oblasti BOZP pro MSP s využitím digitálních technologií a inovativních přístupů**
- **Národní aktivity ve spolupráci s EU-OSHA**
- **BOZP má smysl – edukativní kampaně pro zaměstnavatele a zaměstnance**

ODBORNÁ ČINNOST

Odborná činnost RILSA se zaměřuje na oblast BOZP, zkušebnictví a certifikaci, prevenci závažných havárií, ergonomii a prevenci pracovních rizik i vzdělávání v oblasti BOZP a PO.

Zkušebnictví a certifikace

V prvním čtvrtletí roku 2026 bylo završeno dvouleté období **zkoušení a posuzování evakuačních prostředků odolných proti přímému ohni**. Tyto prostředky slouží k zajištění bezpečného úniku z prostor zasažených požárem a jsou distribuovány do celého světa. Lze se s nimi setkat např. v hotelových pokojích, kde jsou umístěny do balení spolu s maskou a malým hasicím přístrojem; evakuační pončo pak využívají zasahující hasiči k ochraně zachraňované osoby.

Další informace ke zkušebnictví a certifikaci jsou k dispozici na webové stránce www.rilsa.cz v rubrice **BOZP**.

Vzdělávání v oblasti BOZP a PO

RILSA nabízí široké spektrum kurzů a vzdělávacích programů v oblasti BOZP a požární ochrany – od přípravných a konzultačních kurzů až po intenzivní programy pro odborně způsobilé osoby. Nabídka zahrnuje akreditované zkoušky osob odborně způsobilých v prevenci rizik a osob odborně způsobilých k činnostem koordinátora na staveništi. Autorizované zkoušky jsou pořádány i pro specialisty v ergonomii.

Aktuální nabídka je k dispozici na webové stránce www.rilsa.cz v rubrice **Vzdělávání**.

DUBNOVÉ WORKSHOPY

- **Nástroje adaptace společnosti na stárnutí obyvatelstva s důrazem na gender**

17. dubna 2026

Workshop pro odbornou veřejnost představil klíčová zjištění výzkumného projektu zaměřeného na pracovní dlouhověkost v kontextu stárnutí populace a genderových souvislostí. Zájemci byli seznámeni s hlavními zjištěními projektu a diskutovali jejich možné implikace pro koncepční a implementační praxi.

- **Ergonomická řešení a digitální ergonomické nástroje k udržení a optimalizaci zdravotního stavu, výkonnosti a bezpečnosti u starších pracovníků**

23. dubna 2026

Workshop představí aktuální témata řešená v rámci výzkumného projektu zaměřeného na pracovní podmínky starších pracovníků. Zaměří se mimo jiné na problematiku muskuloskeletálních onemocnění souvisejících s prací, např. přetížení bederní páteře, a možnosti jejich hodnocení s využitím digitálních technologií a nástrojů umělé inteligence. Součástí programu budou také zahraniční přístupy k zaměstnávání starších pracovníků, včetně ergonomických opatření, a prezentace dílčích výsledků šetření zaměřeného na ergonomickou a digitální podporu pracovní schopnosti u osob ve věku 60+.

Workshop nabídne prostor pro sdílení poznatků, diskusi i inspiraci pro praxi v oblasti podpory zdraví a pracovních podmínek stárnoucí pracovní síly.

Tento newsletter je zasílán v souvislosti s výzkumnou a navazující odbornou činností RILSA relevantním partnerům a odborné veřejnosti.

V případě, že si nepřejete jeho další zaslání, kontaktujte nás na newsletter@rilsa.cz

KONTAKT

Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i. (RILSA)

www.rilsa.cz | [Facebook](#) | [LinkedIn](#) | [X](#)

www.bozpinfo.cz | [Facebook BOZPinfo](#) | [LinkedIn BOZPinfo](#) | [Instagram BOZPinfo](#)

[Youtube](#) | [Podcasty](#) | [Pinterest](#)